

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 25/12

Λουξεμβούργο, 15 Μαρτίου 2012

Απόφαση στην υπόθεση C-135/10
Società Consortile Fonografici (SCF) κατά Marco Del Corso

Οδοντίατρος ο οποίος προβαίνει σε δωρεάν μετάδοση φωνογραφημάτων εντός του οδοντιατρείου του δεν πραγματοποιεί «παρουσίαση στο κοινό» κατά την έννοια του δικαίου της Ένωσης

Επομένως, η εν λόγω μετάδοση δεν γεννά δικαίωμα εισπράξεως αμοιβής εκ μέρους των παραγωγών φωνογραφημάτων

Το δίκαιο της Ένωσης¹ επιβάλλει στα κράτη μέλη να προβλέπουν, στη νομοθεσία τους, ένα δικαίωμα το οποίο να διασφαλίζει ότι ο χρήστης καταβάλλει εύλογη και ενιαία αμοιβή στους παραγωγούς φωνογραφημάτων σε περίπτωση που φωνογραφήματα τα οποία εκδίδονται για εμπορικούς σκοπούς χρησιμοποιούνται για ραδιοτηλεοπτική μετάδοση ή για οποιοδήποτε παρουσίαση στο κοινό.

Εξάλλου, τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύονται και από το διεθνές δίκαιο, ιδίως από τη συμφωνία για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στον τομέα του εμπορίου² (στο εξής: συμφωνία TRIPS), τη συνθήκη του Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας για τις ερμηνείες, τις εκτελέσεις και τα φωνογραφήματα³ (στο εξής: συνθήκη WPPT) και τη διεθνή σύμβαση περί της προστασίας των ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών, των παραγωγών φωνογραφημάτων και των οργανισμών ραδιοτηλεόρασης⁴ (στο εξής: σύμβαση της Ρώμης).

Η Società Consortile Fonografici (στο εξής: SCF) ασκεί, στην Ιταλία και το εξωτερικό, δραστηριότητες «collecting» υπό την ιδιότητα του εντολοδόχου για τη διαχείριση, την εισπράξη και την κατανομή των δικαιωμάτων των παραγωγών φωνογραφημάτων που είναι μέλη της.

Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της ως εντολοδόχος, η SCF διαπραγματεύθηκε με την Ένωση Ιταλών Οδοντιάτρων (Associazione Nazionale Dentisti Italiani) τη σύναψη συλλογικής συμφωνίας για τον προσδιορισμό του ύψους της εύλογης αμοιβής για κάθε «παρουσίαση στο κοινό» φωνογραφημάτων, συμπεριλαμβανομένης της παρουσιάσεως που λαμβάνει χώρα σε ιδιωτικές

¹ Οδηγία 92/100/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 1992, σχετικά με το δικαίωμα εκμίσθωσης, το δικαίωμα δανεισμού και ορισμένα δικαιώματα συγγενικά προς την πνευματική ιδιοκτησία στον τομέα των προϊόντων της διανοίας (ΕΕ L 346, σ. 61). Η οδηγία αυτή, η οποία ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς, κωδικοποιήθηκε και καταργήθηκε από την οδηγία 2006/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με το δικαίωμα εκμίσθωσης, το δικαίωμα δανεισμού και ορισμένα δικαιώματα συγγενικά προς την πνευματική ιδιοκτησία στον τομέα των προϊόντων της διανοίας (ΕΕ L 376, σ. 28). Η δεύτερη αυτή οδηγία τέθηκε σε ισχύ στις 16 Ιανουαρίου 2007.

² Συμφωνία για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στον τομέα του εμπορίου, η οποία αποτελεί το παράρτημα 1Γ της Συμφωνίας για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) που υπεγράφη στις 15 Απριλίου 1994 στο Μαρακές και εγκρίθηκε με την απόφαση 94/800/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1994, σχετικά με την εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σύναψη των συμφωνιών που απέρρευσαν από τις πολυμερείς διαπραγματεύσεις του Γύρου της Ουρουγουάης (1986-1994), καθ' όσον αφορά τα θέματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της (ΕΕ L 336, σ. 1).

³ Στις 20 Δεκεμβρίου 1996 συνάφθηκαν στη Γενεύη, στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας (ΠΟΔΙ), η συνθήκη του ΠΟΔΙ για τις ερμηνείες, τις εκτελέσεις και τα φωνογραφήματα, καθώς και η συνθήκη του ΠΟΔΙ για την πνευματική ιδιοκτησία. Οι δύο αυτές συνθήκες εγκρίθηκαν εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με την απόφαση 2000/278/ΕΚ του Συμβουλίου, της 16ης Μαρτίου 2000 (ΕΕ L 89, σ. 6).

⁴ Διεθνής σύμβαση περί της προστασίας των ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών, των παραγωγών φωνογραφημάτων και των οργανισμών ραδιοτηλεόρασης που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 26 Οκτωβρίου 1961. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι συμβαλλόμενο μέρος στη σύμβαση αυτή, σε αντίθεση με το σύνολο των κρατών μελών της Ένωσης, πλην της Δημοκρατίας της Μάλτας.

επαγγελματικές εγκαταστάσεις. Μετά την αποτυχία των διαπραγματεύσεων αυτών, η SCF άσκησε, ενώπιον των ιταλικών δικαστηρίων, αγωγή κατά του οδοντιάτρου M. del Corso με αίτημα να διαπιστωθεί ότι αυτός χρησιμοποιούσε στο ιδιωτικό οδοντιατρείο του στο Τορίνο, ως μουσική υπόκρουση, προστατευόμενα φωνογραφήματα και ότι για τη δραστηριότητα αυτή πρέπει να καταβάλλεται εύλογη αμοιβή.

Το επιληφθέν της διαφοράς Corte d'appello di Torino (Εφετείο του Τορίνο, Ιταλία), ζητεί κατ' ουσίαν να διευκρινιστεί από το Δικαστήριο αν η σύμβαση της Ρώμης, η συμφωνία TRIPS και η συνθήκη WPPT είναι απευθείας εφαρμοστέες στην έννομη τάξη της Ένωσης και αν οι ιδιώτες μπορούν να τις επικαλεστούν άμεσα. Εν συνεχεία, ζητεί να διευκρινιστεί αν η έννοια του όρου «παρουσίαση στο κοινό», που περιέχεται στις ως άνω διεθνείς συμβάσεις, συμπίπτει με την έννοια του όρου αυτού στο δίκαιο της Ένωσης και αν καλύπτει τη δωρεάν μετάδοση φωνογραφημάτων εντός ιδιωτικών οδοντιατρείων.

Με την απόφασή του που εκδόθηκε σήμερα, το Δικαστήριο επισημαίνει, καταρχάς, ότι η συμφωνία TRIPS και η συνθήκη WPPT υπογράφηκαν και εγκρίθηκαν από την Ένωση και, επομένως, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της έννομης τάξης της Ένωσης. Όσον αφορά τη σύμβαση της Ρώμης, μολονότι δεν αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της έννομης τάξης της Ένωσης, εντούτοις παράγει έμμεσα αποτελέσματα εντός αυτής, δεδομένου ότι η Ένωση υποχρεούται να μην παρακωλύει την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που τα κράτη μέλη υπέχουν από την εν λόγω σύμβαση.

Πάντως, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι οι ιδιώτες δεν μπορούν να επικαλεστούν άμεσα την ως άνω σύμβαση ούτε τη συμφωνία TRIPS ή τη συνθήκη WPPT.

Επιπλέον, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η έννοια του όρου «παρουσίαση στο κοινό» που προβλέπεται από το δίκαιο της Ένωσης πρέπει να ερμηνεύεται υπό το φως των αντίστοιχων εννοιών που περιέχονται στις διεθνείς αυτές συμβάσεις και κατά τρόπον ώστε να παραμένει σύμφωνη με αυτές.

Εν συνεχεία, το Δικαστήριο απαντά στο ερώτημα αν η έννοια του όρου «παρουσίαση στο κοινό» καλύπτει τη δωρεάν μετάδοση φωνογραφημάτων εντός ιδιωτικών οδοντιατρείων. Συναφώς το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι πρέπει να εκτιμάται η κατάσταση του συγκεκριμένου χρήστη καθώς και του συνόλου των προσώπων στα οποία αυτός παρουσιάζει τα προστατευόμενα φωνογραφήματα. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και διάφορα πρόσθετα κριτήρια, μη αυτοτελή και αλληλεξαρτώμενα.

Μεταξύ των κριτηρίων αυτών περιλαμβάνεται, πρώτον, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, ο καθοριστικός ρόλος του **χρήστη**. Συγκεκριμένα, ο χρήστης αυτός προβαίνει σε πράξη παρουσιάσεως οσάκις παρεμβάλλεται, με πλήρη επίγνωση των συνεπειών της συμπεριφοράς του, για να δώσει στους πελάτες του πρόσβαση σε ραδιοτηλεοπτική εκπομπή που περιέχει το προστατευόμενο έργο. Δεύτερον, το Δικαστήριο έχει διευκρινίσει ορισμένα εγγενή στην **έννοια του κοινού** στοιχεία. Στο πλαίσιο αυτό, το «κοινό» αποτελείται από έναν **απροσδιόριστο αριθμό** δυναμικών αποδεκτών, ενώ εξάλλου προϋποθέτει και έναν **αρκετά μεγάλο αριθμό προσώπων**. Τρίτον, το Δικαστήριο έχει αποφανθεί ότι **ο κερδοσκοπικός χαρακτήρας μιας «παρουσιάσεως στο κοινό»** έχει επίσης σημασία. Επομένως, συνάγεται ότι το κοινό στο οποίο παρουσιάζεται ορισμένο έργο είναι, αφενός, αυτό στο οποίο απευθύνεται ειδικώς ο χρήστης, αφετέρου, αυτό το οποίο αποδέχεται, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, την παρουσίαση στην οποία αυτός προβαίνει και δεν αποτελεί τυχαίο «δέκτη».

Βάσει των κριτηρίων αυτών το Δικαστήριο καταλήγει ότι οδοντίατρος ο οποίος προβαίνει σε δωρεάν μετάδοση φωνογραφημάτων στο οδοντιατρείο του, από την οποία επωφελούνται οι πελάτες του ανεξαρτήτως της βουλήσεώς τους, δεν πραγματοποιεί «παρουσίαση στο κοινό» κατά την έννοια του δικαίου της Ένωσης.

Επομένως, ακόμη και αν ο οδοντίατρος παρεμβαίνει ηθελημένα για τη μετάδοση των φωνογραφημάτων, πάντως οι πελάτες του αποτελούν κατά κανόνα ένα σύνολο προσώπων του οποίου η σύνθεση έχει σε μεγάλο βαθμό οριστικοποιηθεί και, επομένως, συνιστούν ένα

συγκεκριμένο σύνολο δυνητικών αποδεκτών, και όχι κοινό γενικά. Όσον αφορά τη σημασία του αριθμού των προσώπων στα οποία παρέχεται η δυνατότητα ακροάσεως του ίδιου φωνογραφήματος στη μετάδοση του οποίου προβαίνει ο οδοντίατρος, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι, προκειμένου περί των πελατών οδοντιάτρου, η **ύπαρξη αυτή πλειόνων προσώπων είναι μικρής αν όχι άνευ σημασίας**, δεδομένου ότι ο κύκλος των προσώπων που είναι ταυτόχρονα παρόντα στο ιατρείο του είναι, κατά κανόνα, περιορισμένος. Εξάλλου, ακόμη και αν οι πελάτες αυτοί εναλλάσσονται, εντούτοις δεν αμφισβητείται ότι, καθόσον βρίσκονται στο ιατρείο εκ περιτροπής, δεν είναι, κατά κανόνα, αποδέκτες των ίδιων φωνογραφημάτων και δη αυτών που μεταδίδονται μέσω του ραδιοφώνου. Τέλος, η εν λόγω μετάδοση **δεν έχει κερδοσκοπικό χαρακτήρα**. Συγκεκριμένα, οι πελάτες οδοντιάτρου μεταβαίνουν στο οδοντιατρείο με μοναδικό σκοπό να τύχουν οδοντιατρικής περιθάλψεως, η δε μετάδοση φωνογραφημάτων ουδόλως είναι συμφύης με την παροχή των σχετικών υπηρεσιών. Οι πελάτες αυτοί τυχαίως και ανεξαρτήτως της βουλήσεώς τους αποκτούν πρόσβαση σε ορισμένα φωνογραφήματα, ανάλογα με τη στιγμή της αφίξεώς τους στο οδοντιατρείο και τη διάρκεια της αναμονής τους σε αυτό, καθώς και με τη φύση της παρεχόμενης σε αυτούς περιθάλψεως. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να συναχθεί ότι η συνήθης πελατεία οδοντιάτρου θεωρεί την επίμαχη μετάδοση ως κάτι αναμενόμενο.

Επομένως, η εν λόγω μετάδοση δεν γεννά δικαίωμα εισπράξεως αμοιβής εκ μέρους των παραγωγών φωνογραφημάτων.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το ["Europe by Satellite"](#) ☎ (+32) 2 2964106